

EUROPSKA KOMISIJA
GLAVNA UPRAVA
ZA OPOREZIVANJE I CARINSKU UNIJU
Digitalna provedba carinskih politika i politika oporezivanja
Carinski sustavi

Vodič za upravljanje osiguranjima za poslovne korisnike

Upravljanje osiguranjima

Datum izdavanja: 28. 3. 2023.

Verzija: 3.00 HR

Vlasnik:

Povijest dokumenta

Verzija	Datum	Opis
3.0	28. 3. 2023.	Objava dokumenta podnesenog na prihvaćanje u sustavu CIRCABC
2.0	26. 1. 2023.	Završni interni pregled
1.1	16. 1. 2023.	Dodatni interni pregled
1.01	19. 12. 2022.	Nacrt dodatnog internog pregleda
1.00	3. 11. 2022.	Ažurirano na temelju primjedbi iznesenih nakon pregleda. Dokument podnesen na prihvaćanje
0.10	14. 10. 2022.	Dokument podnesen na pregled
0.01	23. 9. 2022.	Početni nacrt

Sadržaj

1	UVOD	5
1.1	Svrha dokumenta.....	5
1.2	Ciljni korisnici.....	5
1.3	Opseg	5
1.4	Struktura.....	5
1.5	Referentni dokumenti.....	5
1.6	Kratice i pokrate	6
1.7	Definicije.....	7
2	UPRAVLJANJE OSIGURANJIMA – OPĆI PREGLED	8
2.1	Uvod.....	8
2.1.1	Pravna osnova.....	9
2.1.2	Opis konteksta	10
2.1.3	Carinski modeli poslovnih procesa EU-a	10
2.2	Planiranje.....	11
2.3	Opseg	12
2.4	Dionici.....	12
3	STRUKTURNI PREGLED SASTAVNICA UPRAVLJANJA OSIGURANJIMA	13
3.1	Sastavnice.....	13
3.2	Dostupni podaci	15
3.3	Kako pristupiti aplikacijama?.....	16
3.3.1	GUM 1.: središnja sastavnica	16
3.3.2	GUM 2.: nacionalni sustav upravljanja osiguranjima.....	16
4	PRIMJERI UPOTREBE	16
4.1	Osiguranje	16
4.1.1	Upravljanje osiguranjem	17
4.1.2	Praćenje osiguranja.....	20
4.2	Odobrenje za zajedničko osiguranje.....	23
4.2.1	Izdavanje odobrenja.....	24
4.2.2	Upravljanje odobrenjem	24
4.3	Procesi naspram mapiranja uključenih sustava	26
5	ZAKLJUČAK	27

Popis tablica

Tablica 1: Referentni dokumenti.....	6
Tablica 3: Kratice i pokrate.....	7
Tablica 4: Definicije.....	8

Popis slika

Slika 1 – Navigacijsko stablo do modela poslovnih procesa primjenjivih na upravljanje osiguranjima.....	11
Slika 2 – Vremenski tijek rada.....	12
Slika 3 – Interakcije sustava u svrhu upravljanja osiguranjima	15
Slika 4 – Prijenos podataka u okviru upravljanja osiguranjima	15
Slika 5 – Opći pregled upotrebe osiguranja	16
Slika 6 – Opći pregled upravljanja osiguranjem	17
Slika 7 – Opći pregled postupka registracije osiguranja	17
Slika 8 – Opći pregled prilagodbe referentnog iznosa	19
Slika 9 – Opći pregled dodjeljivanja pristupne šifre (pristupnih šifri)	19
Slika 10 – Opći pregled upravljanja preuzetom obvezom jamca	20
Slika 11 – Opći pregled praćenja osiguranja.....	20
Slika 12 – Opći pregled postupka praćenja na temelju transakcija	22
Slika 13 – Opći pregled postupka praćenja na temelju revizije	23

1 UVOD

1.1 SVRHA DOKUMENTA

Upravljanje osiguranjima u okviru Carinskog zakonika Unije (CZU) jest IT projekt definiran u programu rada za CZU (Provedbena odluka (EU) 2019/2151). Glavni je cilj ovog dokumenta izraditi vodič za poslovne korisnike koji će koristiti krajnji korisnici sustava za provedbu upravljanja osiguranjima u okviru Carinskog zakonika Unije (tj. carinski službenici). Cilj je osigurati zajednički dogovor poslovnih zahtjeva u sklopu upravljanja osiguranjima u okviru Carinskog zakonika Unije i načina na koji se oni provode i mapiraju u okviru središnjih IT aplikacija (središnja sastavnica (GUM) kao dio IT aplikacija sustava upravljanja carinskim odlukama (CDMS), portala za gospodarske subjekte (TP) i referentnih usluga za korisnike (CRS)).

1.2 CILJNI KORISNICI

Ciljni korisnici ovog dokumenta jesu:

- projektni tim GU-a TAXUD za carinske odluke
- nacionalne uprave EU-a / države članice.

1.3 OPSEG

Ovaj dokument sadržava pojedinosti o poslovnim aktivnostima u sklopu upravljanja osiguranjima u okviru Carinskog zakonika Unije i opis načina na koji središnje i nacionalne IT aplikacije podržavaju te aktivnosti, a njegova namjena nije pružiti detaljne informacije o samim IT aplikacijama. Nadalje, ovaj dokument nije pravno obvezujući jer mu je svrha pružiti dodanu vrijednost za korisnike sustava upravljanja osiguranjima.

1.4 STRUKTURA

Ovaj je dokument strukturiran kako slijedi:

- **poglavlje 1. – Uvod:** u ovom se poglavlju opisuju opseg i ciljevi dokumenta
- **poglavlje 2. – Upravljanje osiguranjima – opći pregled:** u ovom su poglavlju definirani ciljevi poslovanja i dionici
- **poglavlje 3. – Strukturni pregled sastavnica upravljanja osiguranjima:** u ovom su poglavlju opisani različiti sustavi koji su sastavnice upravljanja osiguranjima te njihovo međusobno djelovanje
- **poglavlje 4. – Primjeri upotrebe:** u ovom su poglavlju navedeni razni mogući postupci u kontekstu upravljanja osiguranjima. Opisani su dionici i sustavi uključeni u postupak te poslovni scenariji.

1.5 REFERENTNI DOKUMENTI

U tablici u nastavku navedeni su dokumenti na koje se upućuje u ovom dokumentu.

Ref. br.	Naslov	Referenca	Verzija	Datum
R01	Poslovni model za upravljanje osiguranjima u okviru Carinskog zakonika Unije	UCC-GUM-BC	2.42	16. 3. 2021.

Ref. br.	Naslov	Referenca	Verzija	Datum
R02	Paket modela poslovnih procesa za upravljanje osiguranjima nakon vanjskog pregleda L3	CD3-SC22-DLV-010-5.3-4-1-L3 BPM Package GUM after External Review	1.00	6. 8. 2021.
R03	Paket modela poslovnih procesa za upravljanje sustavom carinskih odluka nakon vanjskog pregleda L3-4	CD3-SC22-DLV-010-5.3-4-2-L3-4 BPM Package Customs Decisions after External Review	1.00	6. 8. 2021.
R04	Dokument o viziji	UCC-GUM-Vision	2.00	9. 12. 2021.
R05	Paket dokumenata o specifikaciji upravljanja osiguranjima	SD-CD-GUM Specification Documents Package	1.00	22. 6. 2022.
R06	Kanonski model podataka za upravljanje osiguranjima u okviru referentnih usluga za korisnike	SC06-DLV-163-7.3-109-CRS-CDM-Canonical Data Model-GUM	17.00	8. 7. 2022.
R07	Vodič za poslovne korisnike sustava carinskih odluka	SC10-DLV-020-5.5.-42-2-1-CD Business User Guide	5.00	7.10.2020.

Tablica 1: Referentni dokumenti

1.6 KRATICE I POKRATE

Radi boljeg razumijevanja ovog dokumenta u sljedećoj tablici naveden je popis glavnih korištenih kratica i pokrata.

Vidjeti i „popis pokrata” na TEMPO-u.

Kratice/pokrata	Definicija
BPM	model poslovnog procesa
CCN2	zajednička komunikacijska mreža 2
CDMS	sustav upravljanja carinskim odlukama
CDS	sustav carinskih odluka
CDT	vrsta carinske odluke
CGU	zajedničko osiguranje
CRS	referentne usluge za korisnike
D.E.	podatkovni element
DA	delegirani akt
GU TAXUD	Glavna uprava za oporezivanje i carinsku uniju
DIH	integracija i usklađivanje podataka
DLV	rezultat
DTCA	carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke
EK	Europska komisija
EU	Europska unija
EUCDM	carinski model podataka Europske unije
FC	okvirni ugovor
GRN	referentni broj osiguranja
GUM	upravljanje osiguranjima
IA	provedbeni akt
IT	informacijska tehnologija
L3-4	razina 3-4
N/A	nije primjenjivo

Kratice/pokrata	Definicija
MS	država članica
SC	posebni ugovor
SfA	zahtjev za prihvaćanje
SfI	zahtjev za informacije
SfR	zahtjev za pregled
TP	portal za gospodarske subjekte
CZU	Carinski zakonik Unije
UUM i DS	jedinstveno upravljanje korisnicima i digitalni potpisi

Tablica 2: Kratice i pokrate

1.7 DEFINICIJE

Radi boljeg razumijevanja ovog dokumenta u sljedećoj tablici naveden je popis glavnih korištenih pojmova.

Pojam	Definicija
pristupna šifra	Pristupna šifra omogućuje ovlaštenoj osobi upotrebu osiguranja zajedno s (i u vezi s) referentnim brojem osiguranja.
podnositelj zahtjeva	Osoba koja carinskim tijelima podnosi zahtjev za donošenje odluke.
zahtjev	Formalni zahtjev za izdavanje carinske odluke, podnesen carinskim tijelima.
praćenje na temelju revizije	Redovna kontrola, nakon carinjenja, radi provjere je li osiguranje postojalo za cijelog razdoblja u kojem je bilo potrebno (u bilo kojem trenutku) i je li gospodarski subjekt premašio referentni iznos u bilo kojem trenutku za vrijeme upotrebe osiguranja.
odobrenje	Svaka radnja kojom carinska tijela u skladu s carinskim zakonodavstvom donose odluku o određenom slučaju i koja proizvodi učinke za predmetnu osobu ili predmetne osobe (članak 5. stavak 39. CZU-a).
zajedničko osiguranje	Osiguranje za pokrivanje iznosa uvozne ili izvozne carine koji odgovara carinskom dugu koji je nastao ili bi mogao nastati i drugim davanjima, ako je primjenjivo, koji se odnose na dvije ili više radnji, deklaracija ili carinskih postupaka.
carinsko tijelo s kojim je provedeno savjetovanje	Svaka država članica od koje carinsko tijelo nadležno za donošenje odluka (DTCA) zatraži da postupku odlučivanja o zahtjevu ili postojećoj odluci doprinese navođenjem informacija, ispitivanjem kriterija ili na neki drugi način.
carinsko tijelo	Carinske uprave država članica odgovorne za primjenu carinskog zakonodavstva i sva ostala nadležna tijela koja prema nacionalnom pravu imaju ovlasti

Pojam	Definicija
	primijeniti određene carinske propise. (članak 5. stavak 1. CZU-a).
carinska odluka	Sinonim za odobrenje, u ovom kontekstu.
carinski ured izvoza	Ured u kojem se podnosi carinska deklaracija o izvozu ili deklaracija za ponovni izvoz za robu koja se iznosi iz carinskog područja Unije.
jamstveni carinski ured	Carinski ured u kojem se treba položiti / polaze osiguranje. (članak 151. stavak 1. provedbenog akta CZU-a).
carinski ured uvoza	Ured u kojem se podnosi carinska deklaracija (osim za postupak izvoza, ponovnog izvoza ili provoza) i u kojem je potrebno osigurati carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati.
dužnik	Bilo koja osoba koja je odgovorna za carinski dug.
carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke	Carinsko tijelo nadležno za: 1. donošenje odluke i 2. upravljanje odlukom.
gospodarski subjekt	Osoba koja je uključena u aktivnosti koje pokriva carinsko zakonodavstvo (članak 5. stavak 5. CZU-a), koja se naziva i „subjekt”.
jamac	Financijska organizacija, npr. banka, koja daje jamstvo za osiguranje.
pojedinačno osiguranje	Osiguranje za carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati i, ako je primjenjivo, druga davanja koji se odnose na pojedinačni postupak. (članak 148. provedbenog akta CZU-a).
uključena država članica	Svaka država članica na koju odluka izravno utječe.
praćenje na temelju transakcija	Provjera, prije puštanja robe u postupak, postoji li osiguranje i je li dostupan potreban iznos (utvrđen za prijavljenu robu) u okviru relevantnog dijela referentnog iznosa.

Tablica 3: Definicije

2 UPRAVLJANJE OSIGURANJIMA – OPĆI PREGLED

2.1 UVOD

Novi zahtjevi koji se odnose na upravljanje osiguranjima i povezano poslovanje proizlaze iz CZU-a, a temelje se na sljedećem:

- Povećat će se broj slučajeva u kojima se provodi upravljanje osiguranjima: sad je potrebno položiti osiguranje u kontekstu privremenog smještaja i svih posebnih postupaka, osim provoza. Za provoz je uspostavljen poseban sustav upravljanja osiguranjima u okviru NCTS-a.
- Uvodi se mogućnost da osiguranje vrijedi u više država članica. Time je omogućeno deklariranje osiguranja uspostavljenih u državi članici koja nije država članica u kojoj je odobrena carinska deklaracija ili deklaracija za privremeni smještaj.

- Sva komunikacija odvijat će se elektroničkim sredstvima radi poboljšanja sljedivosti, pouzdanosti i cjelovitosti podataka, a komunikacija u papirnatom obliku bit će dopuštena samo u određenim iznimnim slučajevima.

Na temelju toga utvrđeno je da je potreban IT sustav za upravljanje osiguranjima, pri čemu su utvrđeni sljedeći ciljevi:

- osigurati da podaci o osiguranjima (koji se koriste u više država članica) budu elektronički dostupni u državi članici u kojoj se podnosi i prihvaća carinska deklaracija kad se takvo osiguranje koristi
- ubrzati postupak utvrđivanja slučajeva u kojima se osiguranja smatraju nevaljanima ili nedostatnima za pokrivanje dugova bržom obradom, sljedivošću i elektroničkim praćenjem osiguranja među carinskim uredima
- smanjiti mogućnost prijevare.

Odabrana je manje zahtjevna opcija provedbe, koja uključuje upotrebu postojećeg središnjeg IT sustava za uključivanje registracije referentnog iznosa za zajedničko osiguranje (podijeljenog po carinskom postupku i po predmetnoj državi članici) te za potporu razmjeni podataka između središnjeg IT sustava i nacionalnih sustava upravljanja osiguranjima. Središnja sastavnica sustava upravljanja osiguranjima (GUM) naziva se GUM 1, a razvijeni nacionalni sustav naziva se GUM 2.

Dogovoreno je da je postojeći središnji sustav carinskih odluka (CDS) u okviru kojeg se već obrađuju odobrenja i zahtjevi za zajedničko osiguranje za više država članica odgovarajući središnji sustav i za potrebe upravljanja osiguranjima.

Središnji sustav carinskih odluka sastoji se od:

- sustava upravljanja carinskim odlukama (CDMS): taj je sustav dostupan carinskim službenicima i omogućuje obradu zahtjeva i odobrenja u državama članicama
- portala za gospodarske subjekte (TP): taj je portal sučelje za gospodarske subjekte ili carinske zastupnike
- referentnih usluga za korisnike (CRS): taj sustav omogućuje državama članicama da primaju informacije o korisnicima i njihovim kvalifikacijama putem usluga replikacije i podatkovnih usluga.

To rješenje uključuje korištenje sustava carinskih odluka za pohranu pojedinosti o odobrenju za upotrebu osiguranja, uključujući podjelu referentnog iznosa po carinskom postupku i po državi članici uključenoj u carinski postupak. Referentni iznos osiguranja po potrebi se može prilagoditi u sustavu carinskih odluka.

Registracije osiguranja i praćenje osiguranja provodit će se u državi članici u kojoj se osiguranje koristilo putem nacionalnog sustava upravljanja osiguranjima (GUM 2).

Nacionalna sastavnica države članice koristit će se uslugama koje pruža sustav carinskih odluka za provjeru postoji li odobrenje za zajedničko osiguranje i je li valjano te za dohvaćanje pojedinosti o odobrenju.

Taj pristup ne uključuje komunikaciju između nacionalnih sustava. Nacionalna sastavnica sustava upravljanja osiguranjima može se koristiti uslugama slanja upita i replikacije u okviru referentnih usluga za korisnike kako bi dohvatila podatke o odobrenju.

2.1.1 Pravna osnova

Carinski zakonik Unije (članci 6., 16., 22. i 23. i članci od 89. do 98. CZU-a)

Carinski zakonik Unije (CZU) donesen je 9. listopada 2013. kao Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

Delegirani akt CZU-a (članci od 11. do 18. i članak 84. delegiranog akta te Prilog A delegiranom aktu)

Delegirani akt CZU-a donesen je 28. srpnja 2015. kao Delegirana uredba Komisije br. 2015/2446.

Provedbeni akt CZU-a (članak 10., članci od 147. do 158. i članak 162. provedbenog akta te Prilog A provedbenom aktu)

Provedbeni akt CZU-a donesen je 24. studenoga 2015. kao Provedbena uredba Komisije br. 2015/2447.

Program rada za CZU

Program rada koji se odnosi na razvoj i primjenu elektroničkih sustava predviđenih CZU-om donesen je 13. prosinca 2019. Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2019/2151.

2.1.2 Opis konteksta

Opće informacije o Carinskom zakoniku Unije dostupne su na internetskim stranicama Europa:

https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/union-customs-code_hr.

Na ovim stranicama dostupni su određeni značajni uvidi u CZU u obliku:

- smjernica za provedbu CZU-a:
https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/union-customs-code/ucc-guidance-documents_hr
- modula za e-učenje o osiguranjima:
<https://customs-taxation.learning.europa.eu/course/view.php?id=220>
- carinskih modela poslovnih procesa EU-a: ti su modeli opisani u odjeljku 2.1.3. u nastavku.

2.1.3 Carinski modeli poslovnih procesa EU-a

Poslovni procesi opisani u CZU-u i njegovim delegiranim i provedbenim aktima modelirani su. Publikaciji o modelima poslovnih procesa može se izravno pristupiti putem sljedeće poveznice:

<https://aris9.itsmtaxud.eu/businesspublisher/login.do?login=anonymous&password=anonymous>.

Na toj su platformi relevantna dva skupa modela poslovnih procesa u kontekstu upravljanja osiguranjima:

1. Upravljanje odobrenjima/odlukama:
Taxud Folder Structure > EU_Customs > Customs Business Processes > 02_CBP L2-L3 HL and Business Requirement BPM > Enabling Business Domains > Authorisations / Decisions Management (Struktura mape Taxud > EU_Carina > Carinski poslovni procesi > 02_CBP L2-L3 HL i model poslovnog procesa za poslovne zahtjeve > Omogućivanje poslovnih domena > Upravljanje odobrenjima/odlukama).
2. Upravljanje osiguranjima:
Taxud Folder Structure > EU_Customs > Customs Business Processes > 02_CBP L2-L3 HL and Business Requirement BPM > Enabling Business Domains > Guarantee Management (Struktura mape Taxud > EU_Carina > Carinski poslovni procesi > 02_CBP L2-L3 HL i model poslovnog procesa za poslovne zahtjeve > Omogućivanje poslovnih domena > Upravljanje osiguranjima).

Navigacijsko stablo prikazano je na slici 1.

Slika 1 – Navigacijsko stablo do modela poslovnih procesa primjenjivih na upravljanje osiguranjima

2.2 PLANIRANJE

Na temelju Dokumenta o poslovnom modelu dostupnog od četvrtog tromjesečja 2019. [R01] utvrđeno je ili će biti utvrđeno sljedeće planiranje aktivnosti.

U drugom i trećem tromjesečju 2021. prva aktivnost za upravljanje osiguranjima odnosila se na ažuriranje modela poslovnih procesa L3 i L4 za upravljanje osiguranjima [R02] i carinske odluke [R03] na temelju odabranog pristupa i nove strukture podataka dogovorene s državama članicama.

Zatim je, u posljednjem tromjesečju 2021., izrađen Dokument o viziji [R04]. Taj dokument sadržava opći pregled provedbe sustava upravljanja osiguranjima na temelju odabranog pristupa putem IT sustava.

Istodobno se provodila aktivnost ažuriranja Priloga A CZU-u, za koju je prvi nacrt dostavljen u drugom tromjesečju 2022. To ažuriranje mora uključivati strukturne izmjene povezane s upravljanjem osiguranjima o kojima je odlučeno u suradnji s državama članicama.

U drugom tromjesečju 2022. izrađene su i dostavljene specifikacije aplikacija i usluga [R05]. Svrha je tih dokumenata pružiti specifikacije korisničkog sučelja za sustav upravljanja carinskim odlukama i kanonski model podataka za isti sustav. U specifikacijama korisničkog sučelja navode se polja dostupna korisnicima središnjeg sustava, a kanonskim modelom podataka koristit će se hibridne države članice radi integracije izmjena u nacionalne sustave.

Predviđeno je da će tehničke specifikacije sustava za središnju sastavnicu biti izrađene u trećem tromjesečju 2022. Cilj je da se tim specifikacijama pruže specifikacije referentnih usluga za korisnike i paketi za države članice.

Na temelju tih specifikacija mogu se uvesti središnje usluge. Predviđeno je da će ta aktivnost biti spremna u trećem tromjesečju 2023. i da će istovremeno biti puštena u primjenu.

Nakon toga provest će se osposobljavanje te ispitivanje sukladnosti hibridnih država članica radi provjere provedbe, koje će se provesti u četvrtom tromjesečju 2023. Cilj je da se središnja sastavnica sustava upravljanja osiguranjima pusti u rad u prvom tromjesečju 2024.

- **carinski službenik carinskog tijela s kojim je provedeno savjetovanje** jest službenik nadležan za pružanje povratnih informacija nakon zahtjeva za savjetovanje
- **carinski službenik uključene države članice:** jest carinski službenik koji može čitati odobrenja i/ili dostaviti informacije o odobrenjima koja se odnose na njegovu zemlju.

Korisnici **nacionalnog sustava upravljanja osiguranjima:**

- **jamac** je financijska organizacija, npr. banka, koja daje jamstvo za osiguranje
- **osoba koja je dužna dati osiguranje** jest osoba koja daje osiguranje
- **dužnik** je bilo koja osoba koja je odgovorna za carinski dug
- **carinski službenik jamstvenog carinskog ureda** jest službenik nadležan za upravljanje osiguranjima i njihovo praćenje
- deklarant je osoba koja je odgovorna za podnošenje carinske deklaracije i davanje osiguranja
- **carinski službenik carinskog ureda uvoza** jest službenik nadležan za obradu carinske deklaracije (osim za postupak izvoza, ponovnog izvoza ili provoza) i za provjeru je li osiguran carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati
- **carinski službenik carinskog ureda izvoza** jest službenik nadležan za obradu carinske deklaracije o izvozu ili deklaracije za ponovni izvoz podnesene za robu koja se iznosi iz carinskog područja Unije
- **carinski službenik koji provodi praćenje na temelju revizije** jest službenik koji prati transakcije nositelja postupka u određenom vremenskom okviru i provjerava je li referentni iznos osiguranja bio dovoljan u bilo kojem trenutku unutar vremenskog okvira obuhvaćenog revizijom.

3 STRUKTURNI PREGLED SASTAVNICA UPRAVLJANJA OSIGURANJIMA

3.1 SASTAVNICE

Kako je već objašnjeno u odjeljku 2.1., pristup upravljanju svim aktivnostima upravljanja osiguranjima temelji se na središnjoj sastavnici (GUM 1) i nacionalnim sastavnicama (GUM 2).

Sustav carinskih odluka koristi se kao središnji IT sustav za upravljanje osiguranjima jer se u okviru njega već obrađuju zahtjevi i odobrenja u više država članica. Sustav carinskih odluka odgovoran je za upravljanje odobrenjem za upotrebu zajedničkog osiguranja, ali ne i za samo osiguranje. Međutim, cilj je da središnji sustav dijeli pojedinosti o odobrenju s uključenom državom članicom. Sustav carinskih odluka sastoji se od tri sustava: sustava upravljanja carinskim odlukama (CDMS), portala za gospodarske subjekte (TP) i referentnih usluga za korisnike (CRS).

S pomoću sustava carinskih odluka jamstveni carinski ured (koji se nalazi u državi članici u kojoj se treba uspostaviti osiguranje) moći će registrirati pojedinosti o odobrenju za upotrebu zajedničkog osiguranja.

Zbog prirode sustava upravljanja carinskim odlukama, koji se temelji na „hibridnom” pristupu, država članica može uspostaviti interakciju s tim sustavom radi dostave informacija ili savjetovanja preko tri kanala:

- korisničkog sučelja sustava upravljanja carinskim odlukama putem mreže CCN2

- poruka u okviru mreže CCN2 koje se šalju putem usluga poslovnih aktivnosti (dostupno samo za države članice koje provode „hibridno” rješenje)
- podatkovnih usluga putem mreže CCN2.

Gospodarski subjekt moći će podnijeti i pregledati podatke o zajedničkom osiguranju te upravljati njima putem portala za gospodarske subjekte (dostupnog putem sustava jedinstvenog upravljanja korisnicima i digitalnih potpisa (UUM i DS)).

Referentne usluge za korisnike dostupne su carinskim službenicima te državama članicama omogućuju pristup podacima o korisnicima i njihovim kvalifikacijama putem:

- usluga replikacije na temelju pretplata putem mreže CCN ili CCN2
- podatkovnih usluga putem mreže CCN ili CCN2.

Napominjemo da je više informacija o sastavnicama sustava carinskih odluka dostupno u vodičima za poslovne korisnike sustava carinskih odluka [R07].

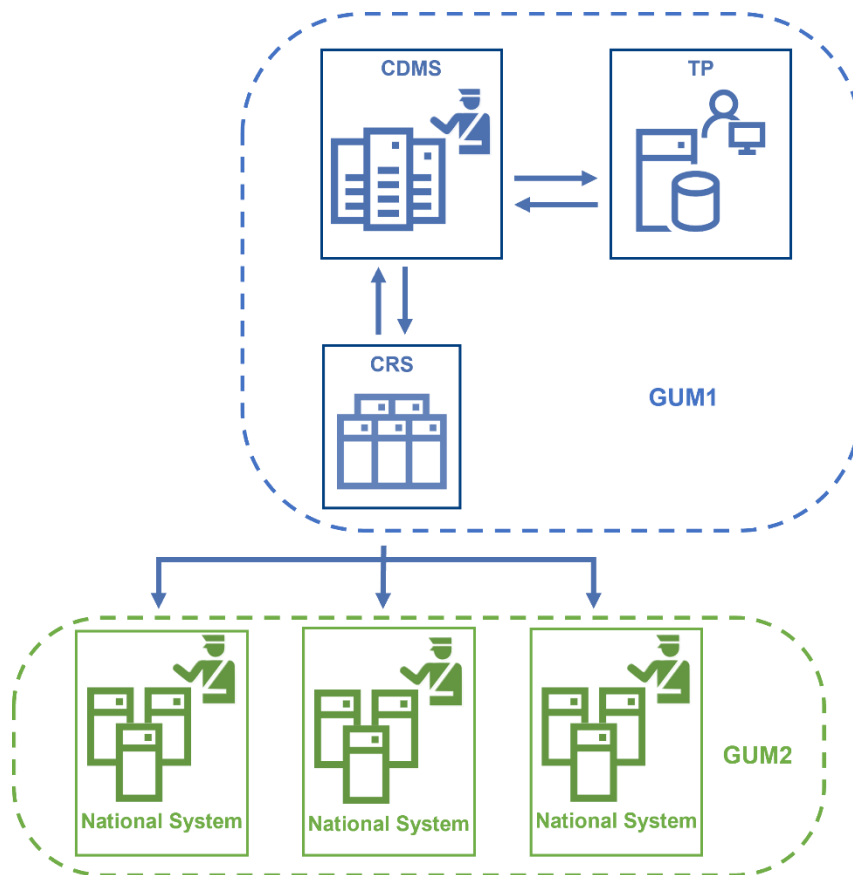
S druge strane, nacionalni sustavi upravljanja osiguranjima bit će zaduženi za registraciju i operativnu fazu osiguranja, što se odnosi na upravljanje upotrebom osiguranja, vraćanje referentnog iznosa osiguranja (plaćanje) itd.

Nacionalna sastavnica može putem središnje sastavnice provjeriti postoji li zajedničko osiguranje i je li valjano.

Osim toga, u slučaju prilagodbe bilo koje pojedinosti o odobrenju unutar sustava carinskih odluka informacije o toj prilagodbi prosljeđuju se nacionalnim sustavima uključene države članice putem referentnih usluga za korisnike.

Ti nacionalni sustavi svojstveni su svakoj državi članici i moraju komunicirati sa središnjim sustavom. Stoga u kontekstu upravljanja osiguranjima nije predviđena komunikacija između nacionalnih sustava. Pojedinosti o nacionalnim sastavnicama (GUM 2) ostaju odgovornost država članica i nisu opisane u ovom dokumentu.

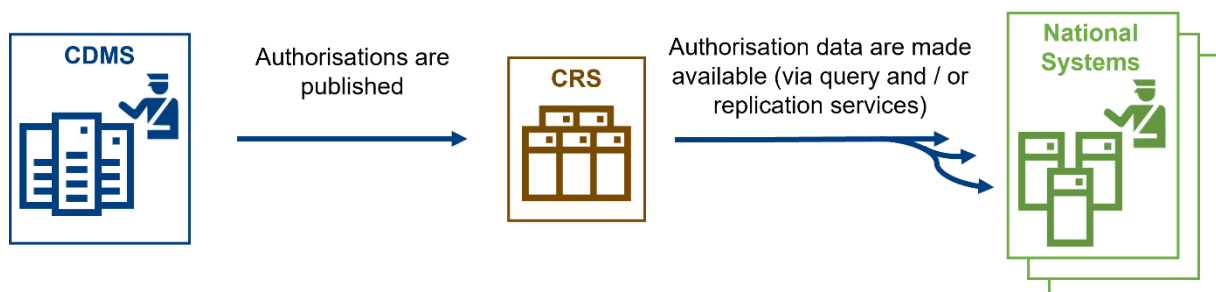
Mapiranje između svakog sustava prikazano je na slici u nastavku.

Slika 3 – Interakcije sustava u svrhu upravljanja osiguranjima

3.2 DOSTUPNI PODACI

Odobrenja za zajedničko osiguranje registriraju se i održavaju u sustavu upravljanja carinskim odlukama. Nakon izdavanja ili nakon svake izmjene podaci o odobrenju objavljuju se u referentnim uslugama za korisnike. Ti se podaci mogu zatražiti ili se mogu replicirati iz referentnih usluga za korisnike u nacionalne sustave odgovorne za upravljanje osiguranjima putem usluga slanja upita i/ili replikacije dostupnih za referentne usluge za korisnike. Prijenos podataka prikazan je na slici 4.

Slika 4 – Prijenos podataka u okviru upravljanja osiguranjima

Napominjemo da se integracijom sastavnice za upravljanje osiguranjima u sustav carinskih odluka ažurira struktura odobrenja za zajedničko osiguranje. Nove posebne informacije za zajedničko

osiguranje, koje su dostupne za sustave koji se repliciraju iz referentnih usluga za korisnike, opisane su u dokumentu Kanonski model podataka za upravljanje osiguranjima u okviru referentnih usluga za korisnike [R06].

3.3 KAKO PRISTUPITI APLIKACIJAMA?

3.3.1 GUM 1.: središnja sastavnica

Sve informacije potrebne za pristup sustavu upravljanja carinskim odlukama i portalu za gospodarske subjekte opisane su u vodičima za poslovne korisnike sustava carinskih odluka [R07].

3.3.2 GUM 2.: nacionalni sustav upravljanja osiguranjima

Da biste pristupili nacionalnim aplikacijama, obratite se svojim državnim tijelima.

4 PRIMJERI UPOTREBE

U ovom su odjeljku navedeni različiti poslovni scenariji ili primjeri upotrebe u kontekstu upravljanja osiguranjima. Odjeljak je podijeljen u tri dijela:

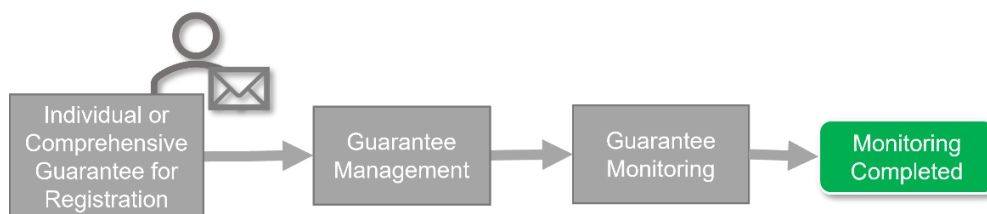
- **Odjeljak 4.1. – Osiguranje:** u ovom su odjeljku opisani svi postupci povezani sa samim osiguranjem (registracija i praćenje). Ti se postupci provode u okviru nacionalne sastavnice upravljanja osiguranjima.
- **Odjeljak 4.2. – Odobrenje za zajedničko osiguranje:** u ovom su odjeljku opisani svi postupci povezani s odobrenjem za davanje zajedničkog osiguranja (izdavanje osiguranja i upravljanje njime).
- **Odjeljak 4.3. – Procesi naspram mapiranja uključenih sustava:** u ovom je odjeljku opisana matrica koja je sažet prikaz različitih postupaka te nadležnog sustava (ili više njih) i sučelja koje treba koristiti.

4.1 OSIGURANJE

Poslovanje koje uključuje upotrebu osiguranja može se podijeliti u dvije glavne faze:

- fazu **upravljanja osiguranjem**, koja započinje kad osoba koja je dužna dati osiguranje podnese pojedinačno ili zajedničko osiguranje; ta faza uključuje registraciju osiguranja i svaku izmjenu osiguranja
- fazu **praćenja osiguranja**, koja uključuje praćenje na temelju transakcija i praćenje na temelju revizije.

Navedeni postupci detaljno su opisani u odjeljcima u nastavku.

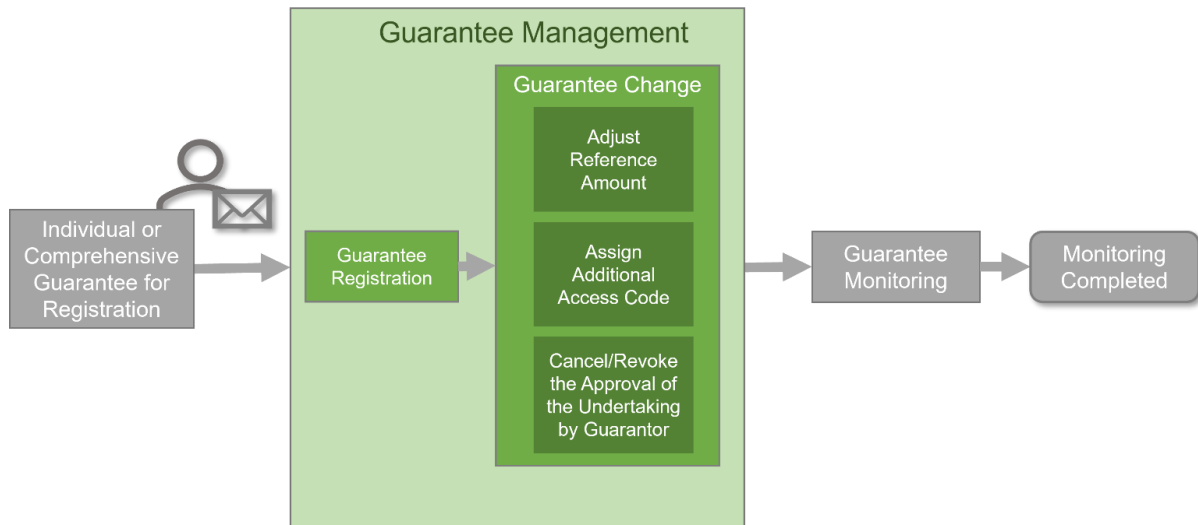

Slika 5 – Opći pregled upotrebe osiguranja

4.1.1 Upravljanje osiguranjem

Postupak upravljanja osiguranjem pokreće se nakon izdavanja odobrenja za zajedničko osiguranje ili zbog potrebe da se registrira pojedinačno osiguranje.

Slika 6 – Opći pregled upravljanja osiguranjem

Postupak upravljanja osiguranjem sastoji se od registracije osiguranja i svih izmjena osiguranja koje su detaljno opisane u sljedećim odjeljcima.

4.1.1.1 Registracija osiguranja

4.1.1.1.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- osoba koja je dužna dati osiguranje
- jamac
- jamstveni carinski ured.

U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 2.

4.1.1.1.2 Primjeri upotrebe

Postupak registracije osiguranja prvi je dio postupka upravljanja osiguranjem. Na slici 7. prikazan je opći pregled postupka registracije osiguranja.

Slika 7 – Opći pregled postupka registracije osiguranja

Postupak registracije osiguranja započinje kad osoba koja je dužna dati osiguranje jamstvenom carinskom uredu podnese jedno od sljedećih osiguranja:

- pojedinačno osiguranje
- zajedničko osiguranje.

Ako se dobije zajedničko osiguranje, jamstveni carinski ured prvo mora provjeriti može li se ono registrirati. Ta aktivnost uključuje provjeru valjanosti odobrenja za davanje zajedničkog osiguranja te usklađivanje odobrenja i zajedničkog osiguranja. Ako odobrenje nije valjano, zajedničko osiguranje odbija se te se o tome obavješćuje osobu koja je dužna dati osiguranje.

Zatim carinski službenik mora odobriti oblik osiguranja za pojedinačno i za zajedničko osiguranje. Ta aktivnost uključuje ispitivanje oblika danog osiguranja te provjeru uvjeta koji se odnose na oblik danog osiguranja. Osiguranje može biti u obliku:

- preuzete obveze jamca
- polaganja gotovine ili
- u nekom drugom obliku.

Ako je oblik danog osiguranja prihvaćen, jamstveni carinski ured mora registrirati osiguranje. Ako nije prihvaćen, osiguranje se odbija. Ako je osiguranje prihvaćeno, obavješćuje se osobu koja je dužna dati osiguranje o referentnom broju osiguranja i pristupnim šiframa. U slučaju pojedinačnog osiguranja obavješćuje se i jamac, ako postoji.

4.1.1.2 Prilagodba referentnog iznosa

4.1.1.2.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- osoba koja je dužna dati osiguranje
- jamstveni carinski ured.

U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 2.

4.1.1.2.2 Primjeri upotrebe

Postupak prilagodbe referentnog iznosa uključen je u postupak izmjene osiguranja. Taj postupak može pokrenuti jamstveni carinski ured ili osoba koja je dužna dati osiguranje.

U svakom slučaju jamstveni carinski ured provjerava je li referentni iznos dovoljan za pokrivanje zaprimljenih radnji.

Ako je potrebno prilagoditi referentni iznos, jamstveni carinski ured mora preispitati odobrenje za zajedničko osiguranje i ocijeniti može li se referentni iznos prilagoditi. Ako se referentni iznos može prilagoditi, mora se prilagoditi u skladu s člankom 155. i člankom 156. provedbenog akta CZU-a. U svakom drugom slučaju referentni iznos ne prilagođava se.

Slika 8 – Opći pregled prilagodbe referentnog iznosa

4.1.1.3 Dodjeljivanje pristupne šifre (pristupnih šifri)

4.1.1.3.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

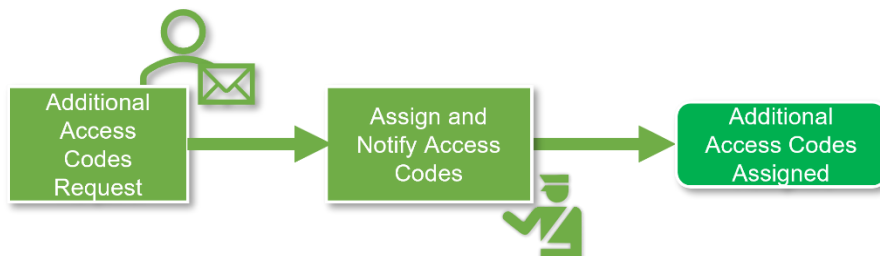
- osoba koja je dužna dati osiguranje
- jamstveni carinski ured.

U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 2.

4.1.1.3.2 Primjeri upotrebe

Postupak dodjeljivanja pristupne šifre (pristupnih šifri) uključen je u postupak izmjene osiguranja. Osoba koja je dužna dati osiguranje može podnijeti zahtjev jamstvenom carinskom uredu.

Slika 9 – Opći pregled dodjeljivanja pristupne šifre (pristupnih šifri)

Jamstveni carinski ured potom mora tom osiguranju dodijeliti jednu ili više dodatnih pristupnih šifri, u skladu s člankom 154. stavkom 2. provedbenog akta CZU-a, te mora obavijestiti osobu koja je dužna dati osiguranje prije završetka postupka.

4.1.1.4 Upravljanje preuzetom obvezom jamca

4.1.1.4.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- osoba koja je dužna dati osiguranje
- jamac
- jamstveni carinski ured.

U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

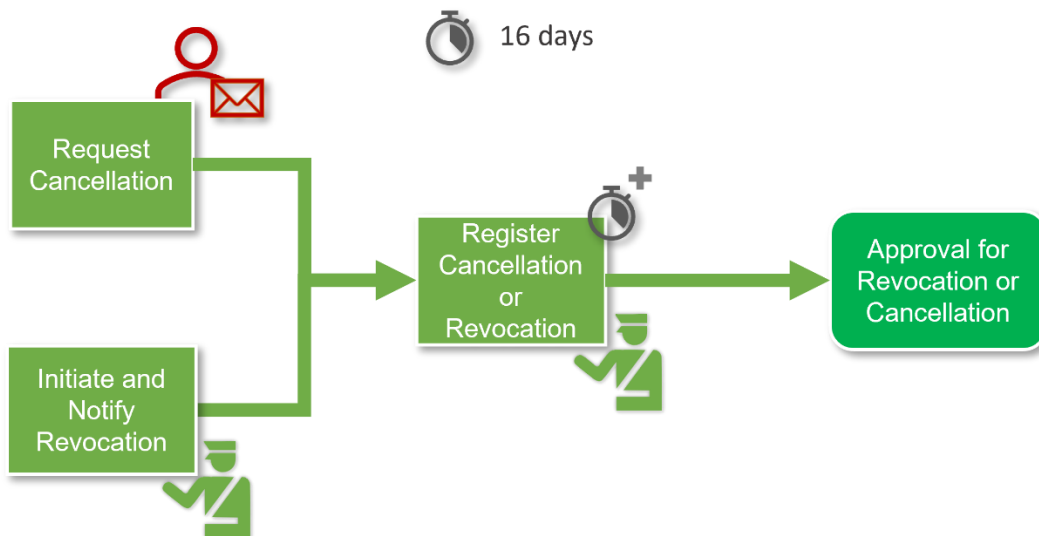
- GUM 2.

4.1.1.4.2 Primjeri upotrebe

Postupak upravljanja preuzetom obvezom jamca uključen je u postupak izmjene osiguranja. Jamac može zatražiti poništenje odobrenja preuzete obveze ili jamstveni carinski ured može pokrenuti opoziv odobrenja.

U slučaju zahtjeva za opoziv obavijest o opozivu odobrenja preuzete obveze šalje se jamcu i osobi koja je dužna dati osiguranje. Ako je jamac zatražio poništenje, jamstveni carinski ured mora registrirati zahtjev za poništenje.

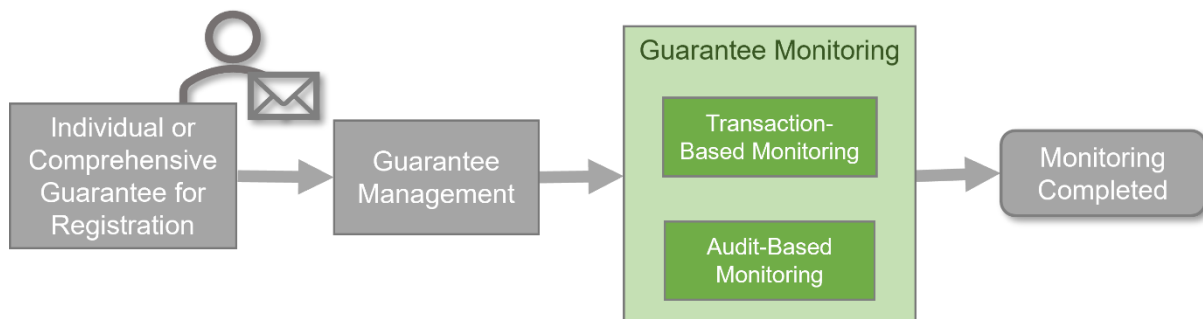
Opoziv odobrenja jamca ili preuzete obveze jamca proizvodi pravni učinak 16. dana od dana kad je jamac primio odluku o opozivu ili se smatra da ju je primio, u skladu s člankom 82. stavkom 2. delegiranog akta CZU-a.

Slika 10 – Opći pregled upravljanja preuzetom obvezom jamca

4.1.2 Praćenje osiguranja

Postupak praćenja osiguranja provodi se nakon postupka upravljanja osiguranjem. Postupak praćenja na temelju transakcija i postupak praćenja na temelju revizije sastavni su dio praćenja osiguranja i detaljno su opisani u sljedećim odjeljcima.

Slika 11 – Opći pregled praćenja osiguranja

4.1.2.1 Praćenje na temelju transakcija

4.1.2.1.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- dužnik
- carinski ured uvoza / carinski ured izvoza
- jamstveni carinski ured.

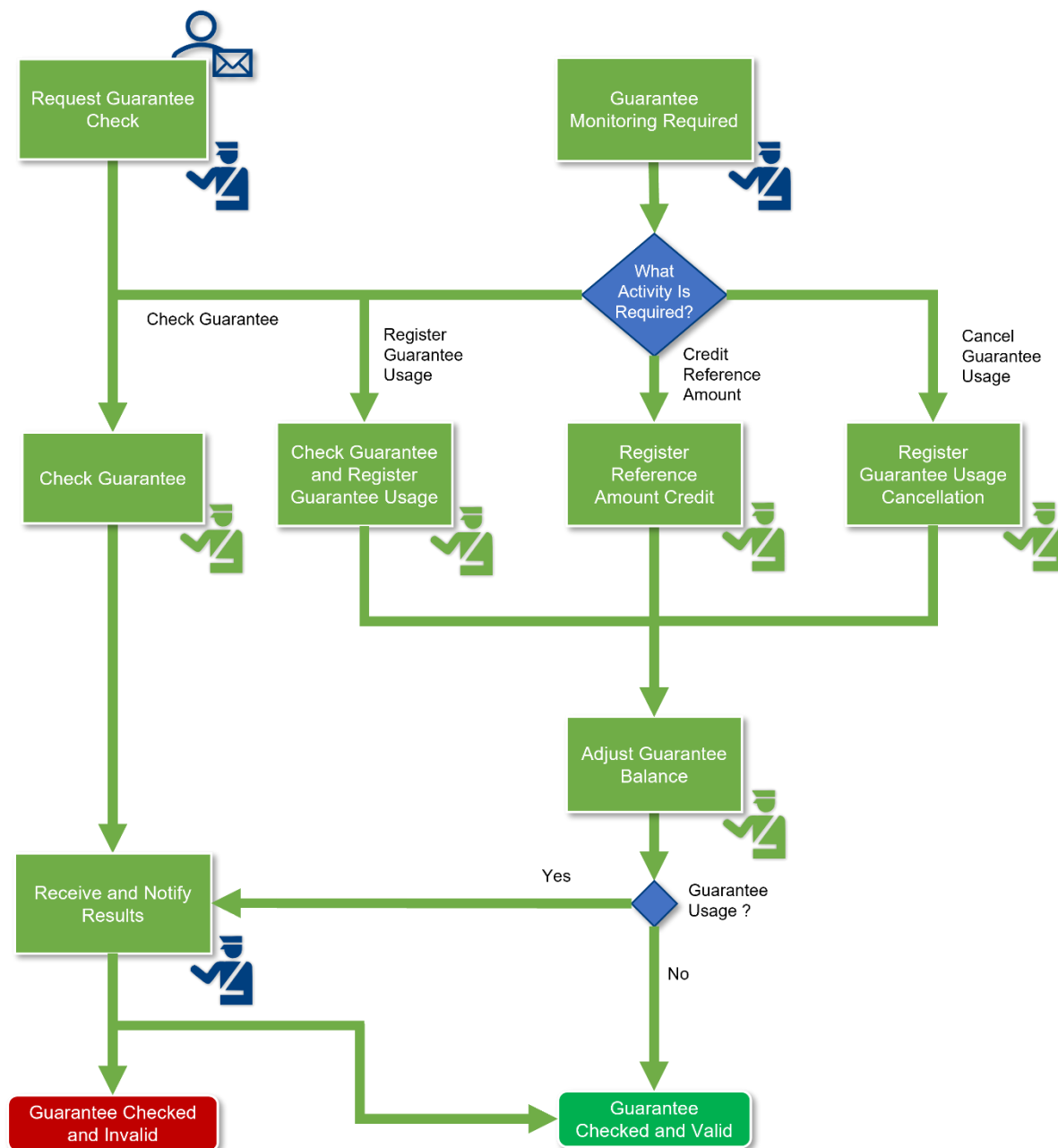
U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 2.

4.1.2.1.2 Primjeri upotrebe

Postupak praćenja na temelju transakcija sastavni je dio postupka praćenja osiguranja. Taj se postupak može pokrenuti kao rezultat sljedećih aktivnosti:

- carinski ured uvoza ili carinski ured izvoza odlučio je provjeriti osiguranje
- dužnik može zatražiti provjeru osiguranja
- obrada carinske deklaracije zahtijeva aktivnost praćenja.

Slika 12 – Opći pregled postupka praćenja na temelju transakcija

Ako je potrebno provesti praćenje osiguranja, carinski ured uvoza/izvoza mora provjeriti vrstu aktivnosti. Moguće su sljedeće vrste aktivnosti:

- provjera osiguranja
- registracija upotrebe osiguranja
- odobravanje referentnog iznosa
- otkazivanje upotrebe osiguranja.

Ako je potrebno provesti aktivnost provjere osiguranja, jamstvenom carinskom uredu šalje se zahtjev za provjeru osiguranja. Potom se carinski ured uvoza/izvoza obavješćuje o rezultatima i o tome da

rezultate mora proslijediti dužniku ako je prvotni zahtjev podnio dužnik. Na kraju se potvrđuje je li osiguranje valjano.

Ako je potrebno provesti aktivnost registracije upotrebe osiguranja, jamstvenom carinskom uredu šalje se zahtjev za provjeru osiguranja. Potom jamstveni carinski ured mora registrirati upotrebu osiguranja te je potrebno prilagoditi saldo osiguranja. Nakon toga carinski ured uvoza/izvoza mora se obavijestiti o rezultatima, koje je potrebno proslijediti dužniku ako je prvotni zahtjev podnio dužnik. Na kraju se potvrđuje je li osiguranje valjano.

Ako je potrebno provesti aktivnost odobrenja referentnog iznosa ili otkazivanja upotrebe osiguranja, carinski ured uvoza/izvoza zahtijeva od jamstvenog carinskog ureda da registrira odobreni referentni iznos ili otkazivanje upotrebe osiguranja. Carinski ured zatim mora prilagoditi saldo osiguranja ako osiguranje nije dovoljno za razdoblje obuhvaćeno revizijom. Na kraju se potvrđuje je li osiguranje valjano.

4.1.2.2 Praćenje na temelju revizije

4.1.2.2.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- dužnik
- carinski ured koji provodi praćenje na temelju revizije.

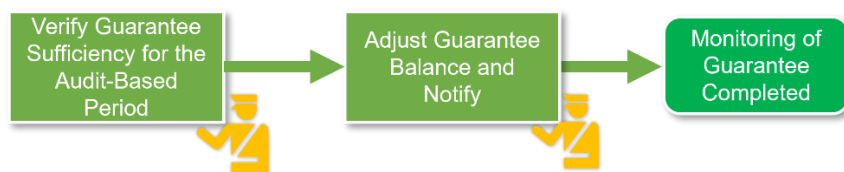
U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 2.

4.1.2.2.2 Primjeri upotrebe

Postupak praćenja na temelju revizije sastavni je dio postupka upravljanja osiguranjem. Postupak pokreće carinski ured koji provodi praćenje na temelju revizije. Nakon provedbe praćenja na temelju revizije zaključuje se je li osiguranje bilo dovoljno za razdoblje obuhvaćeno revizijom te se praćenje osiguranja završava ili ne završava.

Ako referentni iznos nije dovoljan, ured koji provodi praćenje na temelju revizije mora prilagoditi saldo osiguranja i obavijestiti dužnika o prilagođenom iznosu osiguranja i predloženom povećanju iznosa osiguranja. Time završava praćenje osiguranja.

Slika 13 – Opći pregled postupka praćenja na temelju revizije

4.2 ODOBRENJE ZA ZAJEDNIČKO OSIGURANJE

Poslovanje s carinskim odlukama može se podijeliti u dvije glavne faze:

1. fazu **izdavanja odobrenja**, koja započinje kad subjekt ili njegov zastupnik podnese zahtjev za carinsku odluku
2. fazu **upravljanja odobrenjem**, koja započinje čim je izdano odobrenje. Odobrenje je i dalje valjano, a može se ažurirati na nekoliko načina. Ta druga faza završava kad odobrenje više nije valjano.

S obzirom na to da su ti postupci povezani s poslovanjem s carinskim odlukama, nisu detaljno objašnjeni u ovom dokumentu. Budući da je cilj vodiča za poslovne korisnike sustava carinskih odluka [R07] uistinu objasniti temeljno poslovanje s carinskim odlukama, u primjerima upotrebe čitatelje će se uputiti na taj dokument.

4.2.1 Izdavanje odobrenja

Da bi se izdalo odobrenje, zahtjev mora proći kroz dva glavna postupka:

- prihvaćanje zahtjeva
- donošenje odluke.

Cilj je prvog postupka (prihvaćanje zahtjeva) provjeriti je li ispunjen prvi niz uvjeta (uvjeta za prihvaćanje). Kad su svi uvjeti za prihvaćanje ispunjeni, započinje sljedeća faza.

U drugoj fazi (donošenje odluke) carinski službenik provodi detaljniju analizu zahtjeva i dodatno provjerava ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete i kriterije za dobivanje odobrenja.

Carinsko tijelo nadležno za donošenje odluke u tu svrhu može zahtijevati pomoć tijela uključenih država članica i/ili zatražiti dodatne informacije od subjekta. Stoga je predviđena komunikacija s tim dionicima. S druge strane, podnositelj zahtjeva može dostaviti određene izmjene svojeg zahtjeva kako bi carinskom službeniku pomogao u donošenju odluke.

4.2.1.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- subjekt (podnositelj zahtjeva)
- carinsko tijelo nadležno za donošenje odluka
- carinska tijela s kojima je provedeno savjetovanje.

U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 1.

4.2.1.2 Primjeri upotrebe

Svi primjeri upotrebe koji se odnose na izdavanje odobrenja opisani su u vodičima za poslovne korisnike sustava carinskih odluka [R07].

4.2.2 Upravljanje odobrenjem

Čim se subjektu izda odobrenje, za to se odobrenje mogu poduzeti daljnje radnje:

- nepoduzimanje daljnjih radnji: odobrenje može ostati aktivno takvo kakvo jest
- izmjena odluke u svrhu ažuriranja jednog ili više podatkovnih elemenata odobrenja
- suspenzija odluke u određenom razdoblju, tijekom kojeg više nije valjana
- preispitivanje odluke u svrhu provjere zadovoljava li izdano odobrenje i dalje početne uvjete i kriterije
- poništavanje odluke kako više ne bi bila primjenjiva – kao da nikad nije ni postojala
- opoziv odluke kako više ne bi bila primjenjiva – ali vodi se evidencija o njoj
- * (napominjemo da će u sustavu (sustav carinskih odluka) biti evidentirane i poništene odluke o zajedničkom osiguranju; poništenje se primjenjuje retroaktivno od datuma izdavanja

odobrenja, a opoziv stupa na snagu od datuma kad je priopćen nositelju (u skladu s člankom 22. stavkom 4. CZU-a).

4.2.2.1 Dionici i sustavi uključeni u postupak

U postupak su uključeni sljedeći dionici:

- subjekt (nositelj)
- carinsko tijelo nadležno za donošenje odluka
- carinska tijela s kojima je provedeno savjetovanje.

U postupak su uključene sljedeće IT sastavnice:

- GUM 1.

4.2.2.2 Primjeri upotrebe

Svi primjeri upotrebe koji se odnose na upravljanje odobrenjem opisani su u vodičima za poslovne korisnike sustava carinskih odluka [R07].

4.3 PROCESI NASPRAM MAPIRANJA UKLJUČENIH SUSTAVA

U sljedećoj tablici sažeti je prikaz različitih postupaka te nadležnog sustava (ili više njih) i sučelja koje treba koristiti.

Kategorija	Naziv modela poslovnog procesa	Naziv postupka	Nadležni sustav (sustavi)	Sučelje
Osiguranje	L3-GUM-01-02-01-Registracija osiguranja	Registracija osiguranja	GUM 2	- nacionalne sastavnice - CRS
Osiguranje	L3-GUM-01-02-02-Prilagodba referentnog iznosa	Prilagodba referentnog iznosa	GUM 2	- nacionalne sastavnice - CRS
Osiguranje	L3-GUM-01-02-03-Dodjela dodatnih pristupnih šifri	Dodjela pristupne šifre (pristupnih šifri)	GUM 2	- nacionalne sastavnice
Osiguranje	L3-GUM-01-02-04-Poništenje ili opoziv odobrenja preuzete obveze jamca	Upravljanje preuzetom obvezom jamca	GUM 2	- nacionalne sastavnice
Osiguranje	L3-GUM-01-01-Praćenje na temelju transakcija	Praćenje na temelju transakcija	GUM 2	- nacionalne sastavnice
Osiguranje	L3-GUM-01-03-Praćenje na temelju revizije	Praćenje na temelju revizije	GUM 2	- nacionalne sastavnice
Odobrenje za zajedničko osiguranje	L3-AUT-01-01-Prihvatanje zahtjeva L3-AUT-01-02-Donošenje odluke	Izdavanje odobrenja	GUM 1	- korisničko sučelje za CDMS/TP - CCN2 putem IE poruka
Odobrenje za zajedničko osiguranje	L3-AUT-01-03-01-Suspenzija odluke L3-AUT-01-03-02-Suspenzija odluke – mjere koje treba donijeti L3-AUT-01-05-Izmjena odluke L3-AUT-01-06-Poništenje odluke L3-AUT-01-07-Opoziv odluke L3-AUT-01-08-Ponovna procjena odluke	Upravljanje odobrenjem	GUM 1	- korisničko sučelje za CDMS/TP - CCN2 putem IE poruka

5 ZAKLJUČAK

Nadamo se da ovaj dokument zadovoljava potrebe korisnika sustava upravljanja osiguranjima kako je navedeno u odjeljku Svrha dokumenta. Korisnicima se preporučuje da pročitaju i referentne dokumente navedene u odjeljku 1.5.